

*elektronická*

# KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 39, duben 2015

**Vzhůru ke dnu!**  
**Metodika**

**Aktuálně**

**Navigamus 2015**

**– zbývají necelé dva měsíce**

**SKARE 2015 má pro účastníky  
řadu milých překvapení**





Sestry a bratři, Junáci – čeští skauti, členové zapsaného spolku Junák – český skaut!

Asi jste si už všimli, že přejmenování organizace k 1. dubnu nebyl jen aprílový žertík, ale důsledek nového občanského zákoníku a následného usnesení loňského valného sněmu. Konečně tedy, po mírném odkladu daného zdržením nikoliv na straně Junáka, je změna názvu dokončena. Tedy dokončena formálně, protože zcela jistě při různých žádostech narazíte na hodně úradů, kde to ještě nevědí, neumějí pracovat s výpisy ze spolkového rejstříku atp. Takže hodně trpělivosti a sami to nepleťme...

Právě skončily velikonoční svátky, které spíš připomínaly svátky vánoční, tedy minimálně v Novém Městě nad Metují, kde jsme je s přístavem trávili. Při nedělním plachtění na Rozkoši (jak přílehlavý název!) měla voda zhruba stejně stupňů jako vzduch, ale těch stupňů bylo bohužel jenom pět. Mnohem populárnější byl proto tentokrát celodenní výlet údolím Metuje a Olešenky s obědovým ohněm, který alespoň roztál okolní sníh. Ale to jsem zase odbočil, chtěl jsem psát něco o jarních vodách, o horských říčkách se spoustou vody, o březích plných bledulí, o zurčící jarní vodě v bystřinách, o typické vůni jarních břehů, kde akorát slezl sníh, o sjíždění všech těch Orlic, Metují, Bělých, Říček, Zdobnic, Kněžen či Úp, abych zůstal v Orlických horách. O tom, jak jsme kdysi dělali prvosjezd Řičky na otevřené lodi, protože se z ní dobře dalo

vyskakovat a chytat před stromy kajaky (Řička je tak úzká, že se na mnoha místech nedá ani otočit ke břehu k normálnímu přistání). Taky o tom, jak v době Schengenu se dá jezdit hraniční Divoká Orlice nad Zemskou bránou bez povolení, jak ve Skuhrově nenajet na železa fabriky. O Viktorčině splavu na Úpě, kde se každý rok někdo utopí, protože stačí o půl metru víc vody, a z koupaliště pro děti je nenápadný, ale zato jistý smrtící válec. Už několik let nám to nevyšlo kvůli teplým zimám, a tak jsem letos vlastně rád za to aprílové počasí se srážkami, protože se dala jet alespoň Metuje.

Zpátky z vody na břeh, ještě jednu věc mám na srdci. Připravili jsme s HKVS občasník s názvem „Aktuální vodní skauting“, což bude mail, kde chceme krátce shrnout základní informace o důležitých věcech, týkajících se vodáků. Tak se prosím nedivte, až vám přijde zpráva s tímto předmětem. Doufáme, že tak rychle rozšíříme informace, které by vás mohly zajímat. Stejně tak v této Kapitánské poště naleznete důležité informace ke Skare, Navigamu i jiné.

Přeju vám všem hodně jarní vody, úspěšné odemykání řek a těším se na shledání na srazu, Skare nebo prostě někde na vodě.

*Cedník*

## Sháníme organizátory... 3



## Metodika: Vzhůru ke dnu! 5



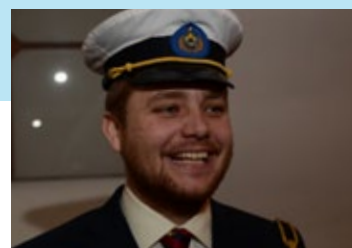
## SKARE 2015 8



## Navigamus 2015 11



## Pražský krajský kapitán 16



# Zprávy z HKVS

## KAPITÁNSKÁ ZKOUŠKA

V únoru jsme se sešli v nových prostorách Skautského institutu na Staroměstském náměstí. Ještě před zasedáním HKVS proběhla schůze ke Kapitánské zkoušce bez kurzu. Probrali jsme požadavky na uchazeče, systém hodnocení a evidenci splněných kompetencí.

Veškeré informace pro uchazeče najdete zde: <http://vodni.skauting.cz/hkvs-hlasi/kapitanske-zkousky-2015>

Skriptu ke Kapitánské zkoušce jsou stále ještě ve fázi vzniku, dokončeny by měly být během jara.

## NAVIGAMUS

Na březnové zasedání přijeli hosté z pardubického týmu – Dattel a Rákos. Probrali jsme registraci a hospodaření, finance a zajištění zázemí. Věnovali jsme se i otázkám, jaká oslovit média nebo jak vyřešit půjčování lodí pro zahraniční účastníky.

## NOVÍ KRAJŠTÍ KAPITÁNI:

- Plzeňský kraj:  
Milan Legát – Kaštan

- Olomoucký kraj:  
Radek Dokoupil – Bimbo

## VÝCHOVNÉ BODY

- Pro vodní Benjamínky se začíná zpracovávat metodika a pracovní listy.
- Dokončují se nové vodácké odborky, budou představeny na srazu a v příštím čísle KP.

## ZAPOJTE SE

Sháníme někoho, kdo bude rozesílat **Infokanál VS**, znamená to jednou za 1-2 měsíce probrat zprávy na webu HKVS, na Křižovatce a na Facebooku, dát to do kupy a rozeslat.

Stále sháníme autory těchto článků do Skautingu:

- vodácké doplňky do stezky a jak s nimi pracovat – metodika/používání stezky u vodních skautů/ inspirace pro suchozemce
- instantní program na některé (vodácké) body stezky

Dále sháníme organizátory Víkendů s Čolkem a Žabkou, podrobné informace najdete v samostat-

ném článku.

Kdo může pomoci, ozvěte se na [zastupce@hkvs.cz](mailto:zastupce@hkvs.cz).

## KOMISE:

- byla zrušena hospodářská komise, která v poslední době nevykazovala činnost
- byla založena komise pro vodácké vzdělávání, předsedou je Tomáš Fiala – Fialík
- byla založena komise pro Kluby vodních dospělých, předsedou je Vladimír Cvrček – Vezír

## OSTATNÍ:

- Schválili jsme rozpočet na rok 2015 a předpis pro hospodaření KVS.
- ILŠ bude v roce 2017 zároveň s lesním kurzem.

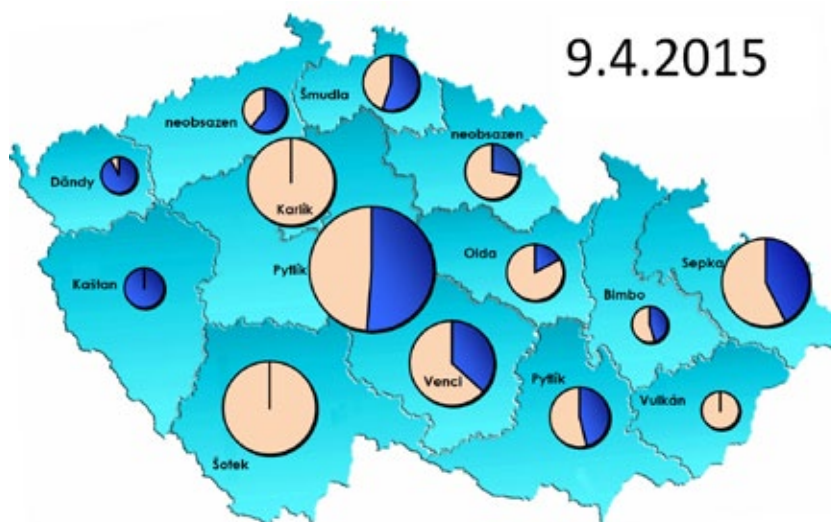
*Kulda*

# Vodácké desetikoruny

„Vodáckou desetikorunu“, zvláštní příspěvek na provoz Sítě VS, odesílá přístav VS nebo oddíl VS prostřednictvím svého střediska po registraci, zpravidla do jarního srazu. Příspěvky ve výši 10Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem 99YYXXXX, kde YY je rok a XXXXX je ev. číslo jednotky (pro rok 2015 to u jednotky ev.č. 114.05 bude var. symbol 991511405). V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 9900XXXX.

Příspěvky je možné zaplatit i hotově na srazech kapitánů.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslané v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.



Stav zaplacených zvláštních příspěvků na rok 2015: kruhové grafy ukazují podíl zaplacených a nezaplacených příspěvků v kraji. Modré pole označuje příspěvky zaplacené, béžové nezaplacené.

# Sháníme organizátory Víkendu s Čolkem a Žabkou

## POPIS AKCE, ORGANIZACE

Akce spadá do koncepce celostátních akcí pro vlčata a světlušky. Akce Víkend s Čolkem a Žabkou je zaměřený na podporu používání symbolického rámce Čolek a Žabka ve vodáckých a suchozemských koedukovaných oddílech. Účastníci si tak budou moci na akci vyzkoušet mnoho různých aktivit propojených symbolickým rámcem a vedoucí vlčat a žabiček (nebo koedukovaných oddílů vlčat a světlušek) zde získají mnoho konkrétních nápadů a inspirace, jak zapojit symbolický rámec ve svých oddílech. Záměrem je, aby si děti zažily a vedoucí viděli v reálu fungující symbolický rámec, a pomohlo jim to tak zlepšit práci s ním v oddílech po návratu domů. Symbolický rámec bude poskytovat inspiraci zejména v následujících oblastech:

- Větší hra provázaná se symbolickým rámcem
- Drobné aktivity na schůzky či výpravy provázané se symbolickým rámcem
- Hmotné symboly (vlajky, výzdoba kluboven...)
- Názvosloví používané v oddíle
- Rituály
- a další dle invence pořadatele a nápadů Odboru vlčat a světlušek

Součástí akce bude cílené a vhodné zapojení vedoucích do seznámení se s programem pro děti, a to v co nejširší míře, aby mohli získat inspiraci (tj. bude možné využít vedoucí na pomoc s programem, ale tak, aby poznali co nejvíce věcí a ne pouze jednu dvě, u které bude celý víkend pomáhat).

Ve stejnou dobu se bude konat i akce na symbolický rámec světlušek **Víkend s kouzelnou lucernou** a na symbolický rámec vlčat **Ví-**

**kend v džungli**. Tyto akce se budou konat ve stejný termín, ovšem každou bude pořádat jiný tým a pravděpodobně i na jiném místě.

**TERMÍN:** určuje Odbor vlčat a světlušek na základě dohody s pořadatelskými týmy, březen 2016

**DĚLKA:** víkend

**ÚČASTNICKÝ POPLATEK:**

max. 400 Kč

**MÍSTO KONÁNÍ:** dopravně dostupné ze všech částí republiky

**ZÁZEMÍ:** stravování a ubytování pro cca 150 lidí (vhodná především škola), pořadatelský a servisní tým

## ÚLOHA POŘADATELE A SPOLUPRÁCE S ODBOREM

Pořadatel akce se stará o organizaci, zázemí i samotný program. Organizace této akce je vhodná především pro zkušenější instruktory, případně pro celé sešnané instruktorské týmy. Odbor vlčat a světlušek nabídne pořadatelům podporu v zapojení symbolického rámce do celé akce. Odbor vlčat a světlušek bude o průběhu příprav akce pravidelně informován a případně diskutovat některé body.

## CÍLE AKCE

- Nabídnout konkrétní programové náměty pro práce se symbolickým rámcem
- Inspirovat oddíly v používání symbolického rámce prostřednictvím vlastní zkušenosti
- Setkání vlčat a žabiček/světlušek a jejich vedoucích z různých koutů republiky

## CÍLOVÉ SKUPINY

- Vlčata a žabičky/světlušky, na které bude zaměřen celý program
- Vedoucí a činovníci oddílů, kteří se programem inspiroují
- Akce je určena pro skupiny 1-3



vedoucích a 2-8 dětí z každého oddílu (účastnit se tedy mohou malé skupinky i celé posádky/družiny). Minimální účast pro pořádání akce je zastoupení alespoň 12 oddílů, ideální je pak zastoupení alespoň 20 oddílů.

## NABÍDKY OVASU A ÚSTŘEDÍ

- prostor na zabezpečeném webu [www.skaut.cz](http://www.skaut.cz)
- zkušenosti s pořádáním minulého ročníku víkendů i podobných akcí, dokumenty (závěrečné zprávy)
- podpora ze strany Odboru vlčat a světlušek ohledně programové náplně akce (doporučení vhodných spolupracovníků z jiných míst, nápady na program...)
- přidělení dotace podle rozpočtu a projektu
- termínová koordinace s dalšími celostátními akcemi

## DO KDY JE POTŘEBA SE PŘIHLÁSIT

Organizátory potřebujeme sehnat do 19. 4. (do konce srazu VS). Pokud se nikdo nenajde, Víkend s Čolkem a Žabkou nebude, což by byla škoda. Hlaste se na [zastupce@hksv.cz](mailto:zastupce@hksv.cz).

*Ilustrace Miroslav Vostrý*

# Jarní sraz kapitánů 2015!

Pomalu, ale jistě se blíží další sraz vodních skautů, na nějž jste všichni srdečně zváni! Poněkud netradiční sraz se bude konat 17. – 19. 4. 2015 na základně přístavu Sedmička Pardubice na Seči.

Již v minulém díle KP jsme avizovali, že na programu bude prohlídka kempu, kde se bude v červnu pořádat celorepublikové setkání vodních skautů Navigamus 2015

a zároveň se dozvíte spoustu novinek o jeho přípravách.

Dále se můžete těšit na velkou porci plachtění a dalších vodních radovánek, ti zvědavější se mohou naučit mnoho o opravách nebo o oplachťování lodí. Z dalšího programu je naplánován výlet do okolí Doubravy, přírodovědná vycházka, prezentace lodní komise a vodáckých odborek, zamyšle-

ní nad „těžkými otázkami“ nebo vzdělávací bloky o zaplétání lan, tvorbě dobrého skautského webu, o sdílení dobré praxe nebo o vodáckých klubech dospělých.

Další informace budou průběžně zveřejňovány na [vodni.skauting.cz](http://vodni.skauting.cz) a na Facebooku.

**TĚŠÍME SE NA VÁS!**

*přípravný tým srazů VS  
Koblížek, Eskadra Ostrava*

## DŮLEŽITÉ INFORMACE!

- **Datum konání:** 17. – 19. 4. 2015
- **Místo konání:** základna přístavu Sedmička Pardubice na Sečské přehradě
- **Přihlašování:** 23. 3. – 3. 4. 2015 na [vodni.skauting.cz](http://vodni.skauting.cz), v případě jakýchkoli problémů kontaktujte Lůču (Lucie Kolářová) na [srazyvs@hkvs.cz](mailto:srazyvs@hkvs.cz)
- **Účastnický poplatek:** 350 Kč při včasném zaplacení zálohy nebo 400 Kč na místě
- **Placení:** nevratnou zálohu 200 Kč je nutné zaplatit do 8. 4. na účet KVS 2300183549/2010, jako variabilní symbol uveď číslo přístavu nebo střediska a do poznámky pak kód, který obdržíš v potvrzovacím mailu o přijetí přihlášky. Platíš-li za více osob najednou, uveď kódy všech, za které platbu posíláš!

To nebude obyčejný **Jarní sraz vodních skautů - SEČ**

Na přednášky ve třídách? **ZAPOMEŇTE!**

**17. - 19. dubna 2015**

výlet do údolí Doubravy  
přírodovědná vycházka

**ŽHAVÉ ZPRÁVY Z NAVIGAMU**

vodácké doplňky a odborky  
jak na dobrý web  
Vodácké kluby dospělých

Opravy plastových a laminátových lodí  
Ustrojování P550 na plachtění  
Volné plachtění pro pokročilé  
Plachtění pro začátečníky

**TĚŠTE SE NA:**  
ranní nástup a večerní tany  
táborový oheň  
kytaroohraní  
společnou hru  
zaplétání lan  
sdílení praxe a další...

Podrobnosti a přihlášení prostřednictvím webu  
<http://vodni.skauting.cz/sraz-vs-usk>

# Vzhůru ke dnu !

Říká se o mně, že dokážu z každé lodi udělat ponorku. Jo jo, s tímhle tvrzením klidně souhlasím a někdy to dokonce dělám schválně, protože ten, kdo si myslí, že je neomylný a že se nikdy a nikde necvakne, je obvykle zatraceně překvapenější, když ho to potká – zvláště, když to netrénuje. Osobně nemám rád cvaknutí na tekoucí vodě – obzvláště divoké, nikdy nevím, jaký šutr čeká na můj chlupatej žabáček zadek. Na plachetnici je to ale něco jiného, tam vím skoro vždycky, co bude následovat, a můžu na to být připravenější. Převrácení plachetnice říkám „bublání“, ono to tak hezky bublá a je to tak nějak lehčejší stravitelné slovo. Takže, následující řádky vám maj sdělit, co dělat, když to začne bublat....

## PŘED BUBLÁNÍM

Nejprve je potřeba si uvědomit, že převržení lodi prostě k plachtění patří. Jachtaři okruhových závodních plachetnic se s převržením setkávají neustále. Jejich úkolem je co nejrychleji projet danou trať. Z toho důvodu musí loď vést na hranici jejich možností. Při kurzech na boční vítr a kurzech proti větru pak i v maximálním možném náklonu. V takových podmínkách je převržení lodi většinou jen otázkou času. Zkušenější jachtaři se jen méně často převracejí. Není to tedy nic nenormálního, jen je potřeba být na takovou situaci připraven.

Oplachtěná P550 nemá velkou stabilitu. Je to loď s velkým bočním snosem a zároveň nízkým borem, který nepokračuje palubou. Obvykle ustrojená P550 nese plachty, které není možné refovat (zmenšit jejich plochu), a tak ji můžeme poměrně snadno dostat do náklonu a pokud ho nezvládneme, tak loď takzvaně položit.

Největším nepřítelem v takové situaci jsou tři sourozenci – Panika, Strach a Šok. Všechny tři lze



FOTO LUCIE KOLÁŘOVÁ – LŮČA

velmi dobře eliminovat výcvikem chování při převržení lodi. Dalším nebezpečím, které není vhodné podceňovat, je teplota vody. I v létě, kdy se zdá teplota vody dostatečná, se při špatném počasí může velmi rychle změnit ve velmi nepříjemné prostředí.

Téměř nikdo nechce položit a převrhnout loď dobrovolně, ale kdo je připraven, není překvapen. Nepříjemné je převržení v okamžiku, kdy se prudce zhorší počasí. Ale i při náhlé změně počasí je převržená plachetnice většinou mnohem bezpečnější než převržená kánoe a následná záchrana na divoké vodě.

V počátcích, kdy se učíte plachtit, je dobré mít někoho poblíž se „záložní“ lodí, která vám poskytne pomoc. Zpočátku se také nepouštějte příliš daleko od břehu. Pokud zjistíte, že vás vítr žene tam, kam nechcete, tak překonejte vlastní hrdost, spusťte plachty a chopte se pádel.

## ODPOVĚDNOST

Za posádku vždy odpovídá kormidelník, ten musí být tou osobou, která uklidní situaci. Nejlépe se smíchem: „Vždyť se nic nestalo, jen jsme se cvakli“, „Tož tak a teď se všichni zhluboka nadechneme...“, „Všichni v pohodě? Nikdo nechybí?“. Kormidelník také zodpovídá za bezpečnostní výstroj členů posádky a za záchranné prostředky na palubě.

## METEO PŘEDPOVĚĎ

Každé jachtařské místo v ČR má svoje zvláštnosti. Výbornou předpověď (ve verzi free mírně zpožděnou) poskytuje např. [www.windguru.cz](http://www.windguru.cz). Nebo můžete použít jakoukoliv mobilní aplikaci, která poskytuje i lokální předpověď. Doporučuji důrazně se před každou plavbou na nějakou místně příslušnou předpověď podívat. Důležitý je směr a síla větru, nárazový vítr, předpokládané přechody fronty, déšť. Aktuální podmínky na místě jsou jen odrazem předpovědi, dobrý navigátor zjišťuje předpověď před vyplutím a má plán jak na ni reagovat.

## BEZPEČNOSTNÍ VÝSTROJ

Každý člen posádky musí mít plovací vestu (před vyplutím vzájemně zkontrolujte utažení) a při chladné vodě a chladném počasí minimálně tříčtvrteční neopren. Pokud už jsme ve vodě, je pro nás největším rizikem podchlazení. Hodina ve vodě v neoprenu a s vestou nebude při teplotě vody 22 °C činit žádné potíže, ale bez neoprenu a bez vesty už to bude při delším pobytu ve vodě problém i pro zdatné jedince. Teplota vody a vzduchu je ale věc pocitová, bude-li foukat silný vítr, pak i v relativně teplé vodě budete mít pocit chladu. Znalost teploty vody před plavbou je stejně důležitá jako zjištění meteo předpovědi. Obojí nepodceňujte a počítejte s nimi už při přípravě plavby.

Minimálně kormidelník musí mít na vestě připnutou píšťalku. Dále je vhodné, pokud plachtíte mimo dohled břehu nebo v odlehlejších prostorech, mít u sebe mobilní telefon v nepromokavém obalu.

Dále s sebou vezte dostatečné množství tekutin a několik energetických tyčinek. Je úplně jedno, jestli máte v úmyslu si vyjet na půl hodiny nebo na půl dne – vždy buďte připraveni na tu horší variantu.

### ZÁCHRANNÉ PROSTŘEDKY

V lodi vždy mějte 2x pádlo, házečku, malý vylejvák, velký vylejvák (např. kbelík od primalexu – uzavřený je těsný a lze jej použít i jako plovák), lano na přídi 5-7 mm v průměru délky cca 5 m. Vše na lodi musí být upevněno uvázáním nebo malými „gumicuky“ tak, aby vše šlo snadno odvázat a použít.

P550 je konstruována jako loď se dvěma vzduchovými komorami a je tedy (teoreticky) nepotopitelná. Těsnost komor je lépe vždy ověřit. Plovatelnost je možné dále zlepšit doplněním nafukovacích vaků nebo vhodných barelů připravených ke středové sedačce.

### A JDEME NA TO – BUBLÁME.....

I bubláni má několik fází, pojďme je tedy společně projít.

#### 1. LOŤ ZAČÍNÁ NABÍRAT VODU

**1.1** V okamžiku, kdy loď začíná nabírat vodu, povolí kosatník otěže kosatky a přesune se na návětrnou stranu. Kormidelník maximálně uvolní otěž hlavní plachty a kormidlem vyostří proti větru. Pokud si ale není jist tím, jestli udělá

správný pohyb, pak je lepší všechno pustit z rukou, nechat loď, ať se srovná sama a stejně jako kosatník se snaží vyrovnat náklon lodi přesunem do návětrí. Ploutev zůstává vždy v zasunuté poloze!

**1.2** Pokud se podaří loď stabilizovat a množství vody není kritické, pak po vyrovnání lodi kormidelník ustaví loď přídi proti větru a případně, že je to nutné (vzhledem k síle větru), požádá kosatníka o uvolnění výtahu hlavní plachty. Pokud nemáte dirk (topenantu – lano, které drží ráhno nad palubou v době, kdy není vystavena hlavní plachta), pak je nutné dávat pozor na to, aby klesající ráhno nezranilo posádku.

**1.3** Kormidelník udržuje loď přídi proti větru a kosatník začne vylévat nabranou vodu. Po vylití vody a kontrole vybavení je možné dále pokračovat v plavbě.

#### 2. ZATOPENÍ LODI JIŽ NELZE ZABRÁNIT

**2.1** Při nabrání velkého množství vody, loď je téměř plná, se posádka snaží o maximální stabilitu. Pokud se jí loď podaří stabilizovat, pak dále pokračuje způsobem od bodu 1.1 do 1.3.

**2.2** Čím rychleji překonáte počáteční šok ze zatopení, tím větší máte šanci situaci zvládnout.

**2.2** Vylévání téměř zatopené P550 je nesmírně obtížné, pokud je zatopená nad hranu středové sedačky, je vyčerpání lodi nemožné – voda stále přitéká přes otvor ploutve. Pokud není zatopená středová sedačka, pak je nutné udržovat loď přídi proti vlnám a proti větru, protože pak je víc než

pravděpodobné, že to, co vylejete, nenateče zase zpátky. Pokud se vám úspěšně podaří snížit hladinu v lodi o 5-7 centimetrů – cca 300 l, máte téměř vyhráno.

#### 3. PŘEVŘÁCENÍ LODI JIŽ NELZE ZABRÁNIT

**3.1** Posádka provedla všechny úkony spojené se stabilizací lodi, uvolnila otěže i výtah hl. plachty a ustavila loď proti větru, i přes tato opatření se loď nepodařilo stabilizovat a začne se převracet. P550 se nepřevrací nijak dramaticky rychle. Jde většinou o plynulé otočení kolem podélné osy. Převrácení lodě se nesnažíme nijak zabránit. Je to zbytečné, momentovým silám naše hmotnost prostě neodolá.

**3.2** Posádka se vzájemně kontroluje a opouští loď tak, že všichni členové přelézají přes návětrný bort na dno převrácené lodi. Každý člen posádky sleduje počínání druhého. Je nutné se vyhýbat vantům (upínačkám), přednímu (případně zadnímu) stěhu a také otěžím. Není kam spěchat, je lépe si dobře promyslet každý krok. Po uklidnění a zhodnocení situace se posádka spustí na návětrné straně do vody.

**3.3** Posádka společně, dle pokynů kormidelníka, ustaví převrácenou loď co nejlépe přídi proti větru bokem k větru. Neustále se drží v blízkosti lodi, vzájemně se kontroluje, zda se někdo např. nezamotal do takeláže nebo do uvolněných otěží. Posádka zkontroluje, zda se neuvolnily záchranné prostředky a neodplouvají od lodi. Většinou se pohybují stejně rychle jako loď, takže nebudou daleko. Uvolněné věci vám v budoucích krocích mohou pomoci, proto se je snažte zachytit. O zachycené věci se stará ten člen posádky, který později bude nastupovat jako poslední. Nikdy ale nedávejte přednost věcem před vlastní bezpečností!

**3.4** Kormidelník nebo nejtěžší člen posádky nebo dva členové posádky uchopí vrchol ploutve



FOTO LUCIE KOLÁŘOVÁ – LÚČA

a vlastní vahou začnou převracet loď do svislé polohy. V případě, že se posádce nepodařilo před převrácením uvolnit výtah hlavní plachty a plachtu stáhnout, musí posádka počítat s větším odporem při převrácení (voda se opírá do plachty). Ostatní členové se zdržují na stejné straně! Tj. v blízkosti těch, kteří převracejí loď. Loď se po převrácení většinou sama srovná proti větru!

**V žádném případě!, se nikdo nesnaží jakkoliv pomáhat ze strany lodi, na které se bude vyořovat stěžeň!!! Je zakázáno se potápět pod loď, např. kvůli uvolnění výtahu hl. plachty! Nikdo se samostatně příliš nevzdaluje od lodi!**

**3.5** Po ustavení lodi do svislé polohy se do lodi snaží dostat nejdříve kormidelník. Jeho úkolem je udržet loď proti větru, a udržovat maximální stabilitu, případně uvolnit výtah hl. plachty. Po kormidelníkovi postupně nastoupí ostatní členové, vzájemně si pomáhají a snaží se udržet loď stabilní. Nastoupení zpět do lodi je nejnáročnější okamžik, pokud se to podaří, pokračuje posádka dle bodu 1.3

**3.6** V mnoha případech se posádce nepodaří stabilitu udržet a loď bude mít tendenci stále se převracet. Pak je možné, aby se do lodi dostal minimálně jeden člen posádky. Ten (pokud to podmínky dovolují) vytáhne hlavní plachtu a na zadní vítr, s posádkou zavěšenou za bort, se pokusí dostat k vhodnému břehu.

**3.7** V případě, že povětrnostní podmínky nedovolují uskutečnit ustavení lodi do svislé polohy, pak posádka nechá loď převrácenou a snaží se dovolat pomoc. Na záchranu posádka čeká společně.

**Pokud se loď nepotápí, tak ji posádka neopouští! I převrácená loď poskytne vždy větší bezpečí než volná voda! Navíc se záchranářům lépe hledá i převrácená loď než skupinka plavců.**

**3.8** Pokud vítr nebo proudy



FOTO LUCIE KOLÁŘOVÁ – LŮČA

snaží loď ke břehu, pak v bezpečné vzdálenosti může posádka převrácenou loď opustit a společně doplavat ke břehu. Ke břehu se snaží dostat vždy, pokud je to bezpečné. Jinak je vhodnější počkat na záchranu a udržet loď dál od nebezpečného břehu. Za nebezpečný břeh jsou považována skaliska, útesy a kolmé stěny. S nebezpečným břehem se můžeme setkat především na mořském pobřeží, ale i některá jezera a přehrady mají nebezpečné břehy.

#### 4. CO S LODÍ U BŘEHU

**4.1** Pokud se dostaneme na břeh vlastními silami, pak je nutné se vzájemně zkontrolovat. V okamžiku, kdy pomínou účinky tělem vyplaveného adrenalinu, tak se může snadno stát, že někdo upadne do šoku z prožitého zážitku. Rozpoznání šoku a reakce na něj je součástí zdravotnické přípravy každého vodáka, proto jeho zvládnutí nebudu popisovat. V každém případě na břehu doplníme tekutiny a vhodným způsobem energii.

**4.2** Pak, pokud to počasí a charakter místa přistání dovoluje, se postaráme o loď. Vytáhneme ji co nejdále na břeh a postupně vyléváme a posunujeme, až je loď úplně na břehu. Samozřejmě, že nejprve z lodi vše vynosíme na břeh. Vylévání provádíme přes bok lodi tak, že stěžeň (upnutý ve vantech!), použijeme jako páku při převrácení. Zcela určitě loď takto nevyléváme najednou.

#### 5. CO DÁL?

**5.1** Opět záleží na našich schopnostech počasí, stavu posádky a lodi. Pokud je to možné, nasedneme zpět a plachtíme zpátky do přístavu nebo pokračujeme v plavbě. Pokud to možné není, pak počkáme na místě na přivolanou záchranu.

#### NA ZÁVĚR:

Pokud chcete vidět, jak vypadá převrácená plachetnice pod vodou, pak v hluboké a čisté vodě a téměř za bezvětří nasimulujte její převrácení (jde to snadno). Pod dohledem někoho dalšího na další lodi, který vás bude na laně jistit, se pomocí šnorchlu a potápěčských brýlí na loď podívejte. Všimněte si zejména toho, co se pod vodou děje s lanovím, ráhnem a plachtami. V žádném případě to ale nedělejte sami a už vůbec ne s dětmi mladšími 15 let.

Přeji vám šťastnou plavbu na plachtách a co nejméně cvaknutí.

*Bimbo*

#### FOTOSOUTĚŽ

Redakce KP vyhlašuje fotosoutěž – vytvořte fotoseriál převrácení oplachtěné P550 a její narovnání! Vyhodnocení proběhne na podzim, fotky pošlete na kp@skaut.cz v plném rozlišení se jménem autora (autor může být i oddíl nebo přístav) do 10. 10. 2015.



# SKARE 2015

## má pro účastníky řadu milých překvapení

Při včasné přihlášce na Skare a zaplacení do 15. 4. 2015 bude poskytnuta sleva ve výši 10 % na stravování a ubytování ve stanech.

Při včasné přihlášce vám bude zaslán e-mail, ve kterém bude uvedena částka za vaše objednané stravování a ubytování, poskytnutá sleva a zálohová částka, snížená o 10 %, kterou máte uhradit. V případě uhrazení vám bude na místě vydáno potvrzení o platbě.

Při neuhrazení částky do 15. 4. 2015 budete doplácet platbu při příjezdu a registraci na SkaRe.

Všechny důležité informace k akci (včetně přihlášek, programu, předprogramu, ceníku, novinek a dalších zajímavostí) najdete na [skare.skauting.cz](http://skare.skauting.cz), nebo na Facebooku.

**Skare 2015 se bude konat** ve dnech 30. 4 – 3. 5. 2015 na základně 5. oddílu Velrybáři Česká Třebová, Jachtklub Svitavice, na levém břehu údolní nádrže Křetínka

u Letovic.

**Základna se nachází** cca 50 m pod Country hotelem Svitavice. Auta a přívěsy zůstanou na parkovišti !!!

**Adresa:** Country hotel Svitavice, Lazinov 24, 679 62 Lazinov

**Přihlašování do závodu** – odevzdání přihlášky je možné do 8:45 hod 1. 5. 2015

**Stravování** bude kombinované. Snídaně o oběd budou jako studená strava podávaná do přepravek a večer budeme v Country hotelu Svitavice.

**Parkování aut a přívěsů** je zajištěno na parkovišti u Country hotelu Svitavice

**Lodě** budou uloženy přímo na břehu přehrady, na dohled od stanů.

**Program** – kromě rozjížděk Skautské Regaty a závodu o Modrou Stuhu HKVS bude doprovodný program, kde v předprogramu bude možné ve čtvrtek 30. 4. dopo-

ledne potrénovat a poté odpoledne bude pobíhat Námořní bitva. V průběhu prodlouženého víkendu bude ve volném čase prostor pro hry a také poznáte zajímavá místa v okolí přehrady. Nebude chybět ani táborový oheň a námořnický bál.

**Novinkou Skare** je předprogram, kdy na Křetínce, týden před SkaRe, bude probíhat výcvik v plachtění a kdo bude chtít, bude si moci s pomocí bratra Flinta a jeho nově vznikajícího Servis týmu opravit, okovat a oplachtit svoji loď, kterou si pak můžete ponechat, uskladnit do dalšího víkendu, kdy se koná Skare.

**Lodní komise** – sejde se lodní komise, které se může zúčastnit po jednom účastníku z každého přístavu či střediska. Budeme probírat možné úpravy pravidel na příští Skare.

*Olda*



Hlavní kapitanát  
vodních skautů

5. oddíl vodních skautů,  
středisko Javor Česká Třebová

Jachtklub  
Svitavice



# SkaRe 2015

**SKAUTSKÁ REGATA**  
21. skautské mistrovství republiky v jachtingu



30. dubna – 3. května 2015  
přehrada Křetínka u Letovic

Info na facebooku a [skare.skauting.cz](http://skare.skauting.cz)



skaut

# Admiraltní plavba: Severní Německo v první polovině srpna 2015

Plout až daleko za obzor, žít na lodi po dny a týdny, porozumět nejen pádlům, ale i veslům, plachtám a lodním motorům. To jsou cíle skautských admirálních plaveb. Pro tebe to nemusím být jen sen, přidej se k nám. Nepotřebuješ loď a zkušenosti – potřebuješ především odvalu a odhodlání.

Ahoj,

navážme na krátkou tradici admirálních plaveb, jež započala (a bohužel rychle skončila) téměř před sedmnácti lety. Nejprve se vraťme do historie vodních skautů. Asi je zbytečné připomínat, že Braťka, několik měsíců po té, co si jeho oddíl odhlasoval stát se vod-



ními skauty, uspořádal dvouměsíční plavbu po Jadranu. Zatím je pro nás tento čin zcela nedostižný.

Budiž nám však příkladem, že hlavně plutí je naším výcvikovým a motivačním nástrojem k výchově a sebezdokonalení. Plavba je pro vodáky tím, čím je pouť, tedy cesta, pro ty, jež hledají zasněžení. Můžete mi oponovat, že trénink, závody kolem bójí, výcvik na vodě, víkendová splutí a všechno to, co většina z nás činí, je to hlavní. Přátelé, prozradím vám, že není, teprve plavba odněkud někam den za dnem s cílem za obzorem je korunou všeho.

Teprve plavec ošlehaný větrem a vysušený sluncem, s puchýři na ruku od pádla, vesla či kormidelní páky a otěží, občas hladový, z častá mokřý a nevyspalý, je hoden toho jména. Myslím si, že hlavně takové cesty jsou průpravou pro kapitánské břímě. Ale i pro ty, co o kapitánské prýmký neusilují,



přináší nový náboj do jejich životů. Proto jsme kdysi vytvořili koncept Admirálních plaveb a pro ně byla navržena expediční loď Severka. V zaměření činnosti našeho hnutí však převážily jiné směry a tento koncept výchovy a sebezvzdělávání kapitánů vodních skautů se zdál po více než pět „skautských generací“ jen pouhým snem.

Pojďme jej oprášit a vraťme se k cestám do neznáma (pro nás), k cestám za obzor.

Plujme!

Flint

**Přihlášky:** Do čtvrtka 16. 4. 2015, přes [google-formulář](#)

**Informace a dotazy:** Ideálně přes email Flintovi, nebo Hvězdářovi ([hvezdar@skaut.cz](mailto:hvezdar@skaut.cz), tel. 603 965 184).

**Start:** Sobota 1. 8. 2015, [Jezero Neuendorfer v Braniborsku](#), zde se nalodíme (zaparkujeme auta). Nejlépe vyrazit z Čech v pátek večer po dálnici přes Cínovec na Drážďany.

**Ukončení plavby:** Nejpozději v úterý 18. 8. 2015.

Jednotlivé posádky se mohou účastnit libovolné části plavby, podle individuální dohody.

**Trasa plavby:** Budeme se pohybovat v oblasti kanálů a jezer jihovýchodně od Berlína (mapa oblasti), národního parku Dahme-Heideseen a oblasti Oder-Spree, kde je na české poměry překvapivě málo lidí a také mimořádně vstřícná pravidla pohybu pro návštěvníky. Přesná trasa se určí dle domluvy na schůzce účastníků.

**Cena:** Celkové náklady účastníka na akci je rozumné odhadovat na úrovni 4 až 5 tis. Kč. Bude vybírán jen symbolický poplatek 500 Kč na společné náklady spojené s přípravou akce, ale nutno připočítat osobní náklady (doprava, strava, loď apod.), které ve stejné oblasti na shodnou akci v roce 2014 vyšly na 3 000 Kč na osobu za desetidenní plavbu i s dopravou tam a zpět u dvoučlenné expedice s jedním vozem a jednou lodí na vleku.

**Vybavení:** Hlavní je loď (použitelná je i loď P550), případně je možné zprostředkovat domluvu s někým, kdo ji má a bude vést. Plachty, pádla, vesla, motor, probereme na schůzce účastníků. Jinak postačuje běžná tábornická výstroj – počítejte se spaním ve stanech, vařením na ohni nebo na vařiči. Potraviny se nakupují na cestě, většinou vycházejí stejně jako u nás.

# Navigamus 2015: Ještě dva měsíce!

Sejdeme se na přehradě Seči, abychom si to tam užili – neleká nás mokré nebezpečí, neb jsme skauti v modré košili! Je to tak – ještě dva měsíce a všichni se sejdem na Seči, kde se bude ve dnech **4. – 7. 6. 2015** konat celostátní setkání vodních skautů Navigamus 2015!

Jelikož to připomínáme neustále, jistě už víte, že hlavním tématem budou čtyři významné námořní bitvy, v nichž figuroval **admirál Horatio Nelson**, a proti sobě se postaví loďstvo Spojeného království a koalice. Velevážený admirál samozřejmě bude na akci přítomen a spolu s ním také maskot akce, roztomilá opička jménem Navi, se kterou se již také znáte.

Registrace probíhá **do 25. 5. 2015** na oficiálním webu akce, bližší informace naleznete tamtéž a také v předchozích číslech Kapitánské pošty. Nezapomeňte, že od termínu přihlášení se odvíjí rovněž výše účastnického poplatku, proto s přihlášením určitě neotálejte. Při jakýchkoli problémech se neváhejte obrátit na e-mail [registrace@navigamus.cz](mailto:registrace@navigamus.cz).

Pro ty, kteří pravidelně plní předprogram uveřejňovaný na webu [www.navigamus.cz](http://www.navigamus.cz), není novinkou, že povinnou výbavou každého účastníka Navigamu je **modrobílé pruhované námořnické tričko**. Do předprogramu je nadále možné se přihlásit, jeho poslední úkol bude uveřejněn **27. 4. 2015** a odesílání odpovědí končí **11. 5. 2015** (do tohoto data lze odeslat dodatečně řešení všech úkolů, řešení došla po termínu již nebudou akceptována).

Stále ještě probíhá registrace zájemců do **PTP týmu** – máte-li zájem být členy přípravného týmu Navigamu a pomáhat při jeho průběhu, není nic jednoduššího než vyplnit registrační formulář, který najdete spolu s dalšími in-



formacemi opět na webu. Minimální věk člena PTP týmu je 16 let, dále požadujeme pouze ochotu přiložit ruku k dílu – za to nabízíme možnost podílet se na realizaci největšího setkání vodních skautů v ČR, zastávání mnoha zajímavých pozic a s tím spojených činností a hlavně také spoustu zábavy!

Rozhodně také doporučujeme koukat se do všech dílů Kapitánské pošty, které do Navigamu vyjdou –

pravidelně se zde objevují dobové **Cýs. Královské poštovské nowiny** a **Přednavigamovská sága o Nelsonovi a jeho protivnících** – obojí Vám může velice pomoci při plnění předprogramu a také na samotném Navigamu.

Další informace se budou průběžně objevovat v Kapitánské poště a samozřejmě taky na webu Navigamu. NAVIděnou na Seči!

*Kobližek*

## TERMÍNY A ÚČASTNICKÉ POPLATKY:

- Do 30. 4. 2015 – 900 Kč/osoba
- Do 25. 5. 2015 – 1000 Kč/osoba
- Podmínky pro PTP: základní účastnický poplatek 850 Kč/osoba (v případě plné účasti bude vráceno 650 Kč)

## PŘEDPROGRAM:

- Poslední úkol: 27. 4. 2015
- Ukončení předprogramu: 11. 5. 2015



### ŘADÍCÍ SMRTIHLAV

Ve Frankrajchu dal krvelačný netvor Maxmilien Robespierre v neuvěřitelně krátké době o hlavu zkrátiti ohromný počet význačných osob, ano, často i revoluce podporovatelů. Mezi jinými potupnou mechanickou sekerou ze světa sešel věhlasný chymikus Lavoisier, revolucionizující biskup Gobel i jeho rudý farář Roux, radikální neznaboh a antikrist Hébert, akademikové Danton a Condorcet, básník Chénier, ba i dlouholetý přítel Robespierců, tak zvaný apoštol svobody Desmoulins.

### JEŠČE POLSKA NEZGYNIELA!

Bratrské národy slovanské, totiž polské a ukrajinské pozbyly samostatnost. Zemi jejich si co kořist mezi sebe rozdělili monarchové pruský, rakouský a ruský. Prajzi obsadili Malbork, Warmij, Prusy a Varšavu, císařpán rakouský Spiš, Podkarpatsko a vše na jih od Visly, vojska cara ruského vpochodovala do Bílé Rusi a Ukrajiny.

### DOJETÍ V KOBCE

Vikomt de Beauhernais byv do temnice uvržen, sešel se zde se svou prve opuštěnou manželkou Josefínou z ostrova Martinique. Tato, rovněž žalářovaná, vikomtu do náruče padla a za chřestění okovů mu věčnou lásku přísahala. Nejednen strážný při dojemné té scéně hlavu odvrátil a slzu v oku zamáčkl.

Vikomt byl utracen, jeho žena propuštěna. Proslýchá se, že navázala přátelství s kapitánem dělostřelby Bonapartem, o mnoho let mladším.

### HRŮZNÝ NÁLEZ

V jedné jeskyni poblíže francouzské Bordeaux nalezeno bylo dvě vlky ohlodaných mrtvol mužů as čtyřicetiletých. Přivolaný ranhojič seznal, že muži ze světa sešli prudkým otrušíkem čili utrejchem. Podle ústroje a několika listin v torbě nalezených poznání byli hledaní pánové de Villeneuve a Buzot, pařížské radnice čelní představitelé a vzpurného jenerála Dumourieze soudruzi.

### PATÁLIE NÁMOŘNÍ

Z Taliánska dozvídáme se, že koráby británské přístav Janov proti francouzskému loďstvu obsaditi nedaly. Mezi udatnými kapitány čteme jména Benjamin Hallowell lodi Lowestoffe. Thomas Fremantle na Inconstant. Thomas Frederick na lodi Illustrious a Horatio Nelson lodi Agamemnon.

### HAJME SVÉ MATEŘŠTINY!

Při pohřbu slovatného pána, pana kanovníka litoměřického Vavřince Slavíka, jenž byl kdysi biskupa Kindermanna v katedrále česky uvítal, ten o zásluhách zesnulého promluvil, leč německy. Ó, vlastencové, kterak řeč česká snižována jest!

### ZÁZRAČNÝ LÍK

Po mnoha experimentích admirality británská na korábech svých povinnou konzumaci limonů neb citronů zavedla, jsa přesvědčena, že jich šťáva proti zubů vypadávaní působí.

### DOŠLO PO UZÁVĚRCE

V poslední chvíli dozvídáme se, že pachatel výše uvedených justičních vražd netvor Robespierre byl jat a se čtyřmi svými kumpány popraven. Bohdá slunko spravedlna nad Frankrajchem vzplane!

# Přednavigamovská sága – Hrdina Nelson a ti, kdož se mu postavili (4. díl)

V minulém díle Přednavigamovské ságy jsme byli svědky Nelsonovy svatby s Fanny Nisbetovou, těžkých let, které musel kvůli své čestnosti strávit na pevnině, a jeho velkého triumfu v bitvě u mysu Sv. Vincenta, kde dobře odhadl situaci a díky jeho taktice anglické loďstvo porazilo Španěly. Rozloučili jsme se s ním v okamžiku, kdy po prohrané bitvě u ostrova Tenerife přišel o ruku a zmocnila se jej hluboká deprese nad tím, co vlastně bude dál s jeho námořní kariérou. Nyní budeme pokračovat a zároveň se dozvíme více o Nelsonově osudové lásce.

Již dříve se nám představil admirál François-Paul Brueys d'Aigalliers, který byl Nelsonovým protivníkem v bitvě u Abukíru, a minule jsme si přiblížili život prostých námořníků v 18. století. Nyní se blíže seznámíme s dalším Nelsonovým sokem Olfertem Fischerem.

Přednavigamovskou ságu doplněnou o další obrázky, schémata apod. a Cýs. Královské poštovské nowiny naleznete také na webových stránkách Navigamu v zálož-



HORATIA NELSON

ce Dobové dokumenty.

## HORATIO: VICEADMIRÁL V BOJI!

Oproti Nelsonovým nejčernějším představám vše dopadlo zcela jinak – v Anglii byl uvítán jako hrdina a převzal od krále Jiřího III. rytířský kříž bathského řádu. Zranění oka a ztráta paže mu však přinášely velké obavy, zdali se bude moct vůbec k námořnictvu vrátit. Trápi-la ho jeho nečinnost a stůj co stůj chtěl opět získat velení na lodi.

Naštěstí pro Nelsona se vztahy mezi Británií a Francií opět vyostřovaly a Nelson byl tedy opět povolán do aktivní služby – stal se velitelem na lodi *Vanguard* a s eskadrou svého přítele St Vincenta (před bitvou u mysu Sv. Vincenta admirál John Jervis) se opět vrátil do Středozemního moře. Angličané se pochopitelně obávali francouzské invaze, a proto dostala eskadra za úkol strážit oblast Středozemního moře a zjišťovat, jaké akce Francouzi chystají. Francouzský císař Napoleon v té době shromáždil v Toulonu početné loďstvo v čele s vlajkovou lodí *L'Orient* pod vedením admirála de Bruyese – Angličané však neměli tušení, co přesně Francouzi zamýšlejí.

St Vincent jmenoval Nelsona velitelem zvláštní eskadry, jejímž úkolem bylo zjistit, jaké je posláni francouzského loďstva, a především zabránit mu v jeho naplnění, a to všemi dostupnými prostředky. Tak začalo dlouhé pronásledování Napoleonova loďstva po Středozemním moři, při kterém se Nelsonovi lepila smůla na paty – Napoleon neustále unikal, Nelsonova eskadra přišla o výzkumné fregaty, a tak nebyla schopna efektivně zjišťovat pohyb nepřítele, a Londýn už začínal ztrácet trpělivost.

Až po několika měsících se konečně na Angličany usmálo štěstí



ST VINCENT

– narazili na Napoleonovo loďstvo kotvící v abukírském zálivu. Ačkoliv měli Francouzi velkou převahu a schylovalo se k večeru, zahájil Nelson útok. Přesný popis bitvy byl již zmíněn u medailonku admirála de Bruyese, pouze doplníme, že Nelson byl při bitvě zraněn, když mu železná střepina seděla široký pruh kůže nad čelem. Zranění velice krvácelo a jeho následky přetrvávaly ještě dlouho po skončení bitvy. Angličané vyhráli a bitva na Nilu, jak jí začali přezdívat, vynesla Nelsonovi velikou popularitu doma i v zahraničí a titul barona k tomu.

Na St Vincentův příkaz pak Nelson v roce 1798 opět odcestoval do Neapole, kde byl opět nadšeně přivítán králem Ferdinandem IV. a královnou Marií Karolínou i vyslancem Williamem Hamiltonem a jeho ženou lady Emmou. Mezi ní a Nelsonem byl již od jejich prvního setkání vřelý vztah, který během vypjatých událostí té doby přerostl ve vášnivý cit. Do vývoje



ZRANĚNÍ NA NILU

dějiny opět zasáhla Francie v čele s Napoleonem – podařilo se mu obsadit Neapol a královský pár a Hamiltonovi museli prchnout, s čímž jim pomohl právě Horatio. Zoufalá Neapol musela přijmout pomoc od ruského cara Pavla I., a ačkoliv Nelson nebyl Rusům nikterak přátelsky nakloněn, chtěl nechtě se musel podřídit a spolupracovat při řízení operací ve Středozemním moři s ruským velitelem Ušakovem.

Příměří s Francií a osvobození Neapole přišlo až o rok později, neapolští vzbouřenci, kteří se přiklonili na stranu francouzských dobyvatelů, byli zatčeni, mučeni a popraveni, na čemž měl podíl i náš admirál – dodnes tuto Nelsonovu životní kapitolu označují historikové jako jednu z nejčernějších v jeho životě. Po znovunasto-



LADY HAMILTON

lení pořádku započaly v Neapoli ohromné oslavy a Nelsonovi byl králem Ferdinandem IV. udělen titul vévody z Bronte.

Zvěsti o vzájemné náklonnosti Emmy a Horatia se mezitím dostaly až do Londýna a k Nelsonově ženě Fanny. Na příkaz Admirality tak musel Nelson opustit Neapol a i s manželou Hamiltonovými zamířil zpět k Anglickým břehům.

V lednu 1801 byl Nelson jmenován viceadmirálem, obecně však byl přijímán chladně – lidé nepřenesli přes srdce jeho vztah s Emmou. Lady Emma navíc čekala Nelsonovo dítě, což se našťastí povedlo utajit. Holčička pojmenovaná Horatie byla hned po svém narození odvezena k chůvě na výchovu. Nelson se formálně rozešel se svou ženou a zanechal jí polovinu svého majetku, rozvod manželství byl však za daných okolností nemyslitelný.

Hned poté dostal Nelson rozkaz odcestovat do Plymouthu a připojit se k eskadře určené k tažení do Baltského moře, kde Británie plánovala pokořit Švédsko, Dánsko, Prusko a Rusko, které dovozovaly volný obchod v koloniích válčících zemí, což znamenalo pro Anglii značné ztráty zisku.

Britové se nejprve pokusili o diplomatické vyjednávání s Dánskem, to se však nezdařilo a došlo tedy k velké bitvě u Kodaně, která je blíže popsána v medailonku admirála Johana Olferta Fischera. S Dánskem bylo uzavřeno příměří a oficiálně se z obou zemí stali spojenci. Nelson byl jmenován velitelem baltské eskadry, byl mu udělen titul vikomta a jeho zrak se obrátil k nenáviděnému ruskému impériu. Ke konečnému ponížení Ruska však nedošlo – car Pavel I. byl zavražděn a na ruský trůn byl dosazen Alexandr I., který byl britskému spojení nakloněn mnohem více než jeho předchůdce. Bylo uzavřeno příměří a Nelsonova přítomnost v Baltském moři pozbyla smyslu, vrátil se tedy zpět

do Británie.

Po návratu do vlasti se Nelson usadil s lady Emmou ve své nové soukromé rezidenci. Situace v Evropě se momentálně uklidnila a Nelson byl tedy opět odvelen na břeh s polovičním žoldem. Volný čas trávil Nelson s Hamiltonovými a po smrti sira Hamiltona mohli být Horatio i Emma svobodnější a častěji se stýkat se svou dcerou. Množily se jim však finanční problémy a Nelson byl navíc stále zavázán své manželce Fanny.

Mezitím však již skončilo krátké období míru v Evropě a Nelson byl 16. května 1803 jmenován velitelem středomořské eskadry – právě včas, protože o dva dny později opět vypukla válka mezi Anglií a Francií...

#### KDOŽ SE MU POSTAVIL: JOHAN OLFERT FISCHER

Johan Olfert Fischer byl dánský důstojník Královského dánsko-norského námořnictva, který se narodil 4. 8. 1747 v Kodani. Jeho otec byl dánský viceadmirál Olfert Fasvier Fischer – malý Johan Olfert následoval otcova příkladu a dal se rovněž k námořnictvu.

Jeho postup v hodnostním žebříčku byl však téměř zničen, když



OLFERT FISCHER

jako mladý poručík sloužil na ostrově Holmen u Kodaně. Údajně se měl dopustit násilných útoků na mladé dívky lehkých mravů, jeho ostudu více prohloubila výpověď té ženy a její udání. Jestli se těchto násilností Olfert skutečně dopustil, zůstává záhadou – vojenský soud však obviněním uvěřil a Fischer byl degradován na jeden rok z hodnosti poručíka na obyčejného námořníka.

Fischer nicméně napravil svou reputaci natolik, že byl již v roce 1784 povýšen na kapitána a poslán do Západní Indie jako velitel válečné lodi *Bornholme*. Mise trvala skoro tři roky, zajímavostí je, že během této doby se v Indii setkal s Horatiem Nelsonem, tehdy kapitánem lodi *Boreas*. Setkání proběhlo v přátelském duchu, aniž by oba muži tušili, že se o 15 let později postaví v bitvě proti sobě.

V roce 1801 dosáhl Fischer hodnosti komodora a byl jmenován velitelem námořní obrany Kodaně během francouzských revolučních válek. Stal se velitelem dánsko-norské flotily a z vlajkové lodi *Dannembrog* koordinoval komplexní obranu města, o níž věděl, že zanedlouho bude čelit Nelsonově armádě.

Anglické loďstvo mělo za úkol porazit dánské lodě a tím se dostat ke Kodani, kterou měli odstřelovat, dokud město nekapituluje – jejich úkol ale ztěžovaly jednak všudypřítomné mělčiny a dánská obrana města, která útok očekávala. Anglická útočná skupina pod vedením Horatia Nelsona neměla příliš štěstí – stejnou taktiku jako u Abukíru provést nešlo a navíc dvě lodi uvízly na mělčině, čímž pak dále nebyly bojeschopné. Obě strany se potýkaly v bitvě s obrovskými ztrátami, Dánové navíc využívali člunů, aby své lodi zásobovali čerstvými posilami ze břehu.

Angličanům se podařilo obsadit několik dánských lodí, nakonec byl pro Angličany vyvěšen signál značící zastavení bojů, který se podle



legandy admirálu Nelsonovi podařilo „přehlédnout“, když přiložil dalekohled ke svému slepému oku. V té chvíli se však vítězství ani zdaleka neklonilo na stranu Angličanů, bitva však pokračovala další dvě hodiny, během nichž rapidně narostly anglické ztráty. Nelson tedy na lodi napsal list dánskému princovi Frederikovi IV., v němž jej vyzval ke kapitulaci pod pohrůžkou, že jinak zničí všechny dánské lodě a neušetří zajaté Dány. Byla to ohromná lest a velký blaf, nicméně vyšel – Dánové přistoupili na příměří a začalo vyjednávání.

Ještě předtím naléhal Fischer na prince, aby se Angličanům nepodvoloval, protože sám dobře viděl, v jakém stavu bylo anglické vojsko – mnoho lodí bylo poškozených a boje neschopných, taktéž Nelsonův *Elephant*, Angličané byli unaveni a jejich ztráty byly vysoké. Princ však trval na svém a jeho rozhodnutí ještě podpořil výbuch vlajkové lodi *Dannembrog*. Ta začala hořet již na počátku bitvy, když ji zasáhla dělová koule, kvůli čemuž



musel Fischer přesunout svůj štáb na palubu jiné lodi. Při výbuchu zahynulo 250 námořníků.

I přestože byla bitva u Kodaně de facto prohrou, pozdější události se vyvíjely ve prospěch Dánska, které se stalo anglickým spojencem. Admirál Olfert Fischer, který byl v bojích raněn, si vysloužil pověst národního hrdiny a dostal medaili dánské koruny za statečnost. Byl povýšen do hodnosti viceadmirála a námořnictvo už neopustil.

Zemřel stár 82 let v Kodani, kde je také pohřben. Bylo po něm pojmenováno několik lodí dánského námořnictva a na jeho počest složil dánský hudební skladatel Frederik Magle skladbu *The Hope (Naděje)*, která byla poprvé uvedena 1. 4. 2001 na počest 200. výročí bitvy u Kodaně.

Pokračování příště... :-)

Sepsala Koblížek  
Přístav Eskadra Ostrava



# Pražský krajský kapitán

Jako dalšího jsem o interview požádal Karlíka, pražského komodora, na rozhovor s ním se jistě můžete těšit. Karlík je zajímavý človíček s pestrým skautským i neskautským životem, jen posuďte sami.

*Karlíku, kolik je Ti let?*

Jsem porevoluční dítě, narodil jsem se v roce 91, takže je mi 24.

*Jak dlouho jsi skautem?*

Začínal jsem jako suchozemské vlčce někdy v osmi letech (pokud si to správně pamatuji) u oddílu v Lenoře obklopen šumavskými hvozdy. Ve dvanácti jsem šel studovat gymnázium do jiného města a přestal jsem do oddílu chodit. To dává nějaké čtyři roky. Když jsem začal v roce 2010 studovat v Praze, napsal jsem na Ústředí, že bych měl zájem pomáhat u jakéhokoliv oddílu a po půl roce jsem dostal kontakt na lidi ze 4. přístavu, to už byl rok 2011, a jelikož je nyní na konci patnáctka, jsou to další čtyři roky. Takže aktivně žijícím skautem jsem osm let, když však nebudu přemýšlet nad aktivními roky, ale budu se řídit citátem „jednou skautem – navždy skautem“, pak už je to něco kolem



FOTO DAVID SOCHOR – ČMELÁK

patnácti let. :)

*Jakou máš v současné době funkci ve svém přístavu?*

Snažím se vychovávat a usměrňovat kolem třiceti malých vlčích štěňat. (Jsem vedoucí smečky vlčat.)

*Co Tě vedlo k tomu, že jsi se stal krajským komodorem?*

Byl jsem osloven hlavním kapitánem. Praha od dob „komodorování“ Gummy neměla dlouho v krajské radě své zastoupení, takže mé

rozhodnutí bylo čistě praktické a pragmatické. Navíc rád poznávám nové lidi a ještě raději jsem, když se lidé nově poznávají mezi sebou a mají z toho radost. Takže to je jedno z mých předsevzetí – větší spolupráce vodních skautů v Praze.

*Co studuješ a kde pracuješ?*

Téměř již nestuduji, ale od včera (1. 4.) pracuji na částečný úvazek pro TDC jako redaktor pro externí komunikaci. Druhou polovinu mého času mi zabírají různé aktivity, počínaje povinnostmi krajského komodora, přes aktivity vůdce oddílu, úkoly spojené s mým elévstvím v rámci Polojasna a Pračolka, působení v hnutí Slow Food a konče činnosti v rámci mé farnosti, ale určitě jsem na něco zapomněl. :)

*Jaký je Tvůj nejoblíbenější sport?*

Většinou se mi těžko vybírají nejoblíbenější věci. Pokud bych měl říct jeden jediný a dát mu nálepku nej, pak je to rozhodně plachtění, ovšem raději v Chorvatsku na moři než v Čechách.

*Zjistil jsem, že sis zrušil účet na Facebooku, dnes jsou internetové sociální sítě pro někoho skoro nezbytné, co si o tom myslíš?*



FOTO VÁCLAV ZEDÍNEK – VAŠEK

Tak tahle informace už je stará jako včerejší zpráva. Zrovna včera jsem si ho totiž obnovil. Ne však kvůli osobním, ale naopak kvůli pracovním záležitostem, takže v tomto ohledu se i pro mě stal téměř nezbytným.

Jinak během čtvrt roku, kdy jsem FB účet neměl, jsem ho ani jednou nepostrádal a nelitoval jsem, že jsem si ho zrušil. Ba právě naopak. Zaměřil jsem se totiž mnohem více na reálná setkávání, na všímání si opravdového světa kolem nás, zlepšilo se mé plánování a dodržování slibů, takže zamrazení účtu alespoň na chvíli vřele doporučuji. Minimálně si vyzkoušejte, jestli na něm doopravdy nejste závislí a nemáte abstinenční příznaky. :)

#### *Co bys nám na sebe prozradil?*

Zkusím si vzpomenout na nějaké pikantnosti... Prý umím celkem dobře vařit, pokud se vám poštěstí a dostanete ode mne pozvání na večeři, pak vždy počítejte minimálně se třemi chody. Mám složené myslivecké zkoušky. Učím se včelařit. Rád jezdím na koni. Jsem neuvěřitelný knihomol. Od svých letošních křtin (4. 4.) mám dvě další jména, takže mé celé jméno je Karel Rafael Augustin Frnka. Miluji staré jazyky jako je latina a hebrejšťina. Jsem kultovní vyznavač dobré kávy. Prý nevím, co od života chci, což je asi pravda, protože já rád dostávám od života věci, které mi nabízí, než abych po něm pořád něco chtěl. :) A část svého života bych chtěl strávit jako prostý pasáček ovcí, kdy bych konečně mohl v klidu číst Vergiliovy Zpěvy pastýřské v latině.

*Karlíka zpovídal Myšák*



FOTO HELENA FRNKOVÁ

**Karel Frnka – Karlík, 24 let, 4. přístav Jana Nerudy, Praha, KK od dubna 2014**



FOTO HELENA FRNKOVÁ

## Kánoe VII. – Knihy

Venku je mráz až praští a všechny řeky a potoky jsou spoutané ledem. Pracovní povinnosti získaly navrch před pádlováním. Rodina si žádá dovolenku u moře. Jistě, tyto a řada dalších situací pádlování nepřejí. Dlaně svrbí, břicho, záda a paže podvědomě pracují v rytmu záběrů, ale není kde, není jak a není na čem? Toť problém, ale malé řešení by tu bylo. O pádlování alespoň číst. A jaké knihy by to měly být, které alespoň utlumí abstinenci příznaky? Pojdte tedy se mnou do mé knihovny a já se vám pokusím něco nabídnout.

První kniha, kterou nelze opomenout, je rozhodně Yukon solo od Karla Dohnala. Mám ji v prvním vydání, ještě jako brožovanou bez barevných fotografií. Karel v ní popisuje cestu od pramenů Big Solomon River v Kanadských horách na soutok s Yukonem a cestu po této nádherné řece až k jejímu ústí do oceánu bičovanému severními větry na Aljašce. Karel se na této cestě setkává s pamětníky zlaté horečky, tzv. old timers, využívá pohostinství indiánů i eskymáků. Navštěvuje zlatokopecká městečka duchů. Převrací se do ledově studené vody jarního Yukonu. Nádherná kniha o tříměsíční cestě, vnímaná a popisovaná českou mentalitou.

Další kniha, na kterou upozorním, je od Dona Starkella a jmenuje se Pádlem k Amazonce. Kanaďan ve středních letech, jeho dva synové a obyčejná šestimetrová laminátová kánoe. Říkáte, ingredience k běžnému prázdninovému pádlování? Ne tak pro Dona a jeho kluky. V této sestavě podnikl dvouletou cestu, nejprve vodním systémem Red River, poté po Mississippi do Mexického zálivu. Podél pobřeží Střední a Jižní Ameriky. Ústím a proti proudu Orinoka, vnitrozemským kanálem a nakonec po Amazonce. Na této nejdelší ces-

tě, kterou kdo kdy na kánoi podnikl, se setkávají s divokými zvířaty, různými rozmary počasí, několikrát se převracejí v mořském příboji. Bloudí a nalézají cestu. Mají problémy s drogovými kartely, jsou zatýkáni ozbrojenci, vystaveni nedůvěře policie a úřadů. Kniha plná dobrodružství. Jediné, co bych jí vytkl, je, že jsou tam asi čtyři, možná šest fotek. Z takové cesty? Třikrát škoda.

Následuje kniha, ve které se pádluje jen málo. Ale přes to si myslím, že je čtivá. Je to Kanadské bloudění od Václava Jima Šťastného. Popisuje svůj život emigranta a touhu jít na sever a žít po způsobu indiánů a zálesáků, jak si ho vysnil na trampech v Čechách. Samozřejmě přichází konfrontace s realitou. Jim pracuje na pile, pro ropné společnosti, toulá se Kanadou a Aljaškou, staví srub a tráví v něm rok mimo společnost. Má pletky s indiánkami a eskymačkami. Sedí v base. Inu, stojí to za to.

Moc romantiky? Moc daleko? Zkusíme něco z domácího rybníčku. Mám tady knihu staršího vydání. Jmenuje se Na třech řekách a popisuje lehkou formou zážitky nejprve gymnazistů, poté mladých mužů a posléze otců od rodin na českých řekách. Celé to začíná v období protektorátu. Autorem je Evžen Peřina.

Ještě něco domácího? Rozhodně nemohu nezmínit útlou knížku od Zdeňka Šmída Proč bychom se netopili aneb Vodácký průvodce pro Ofélii. Televizní seriál natočený dle této předlohy jsem záměrně neviděl. Nechtěl jsem si kazit náladu poetiky téhle knižičky. Kupodivu tu vlastně ani nejde o pádlování.

Prvosjezdy divokých řek. Kniha, kterou uspořádal Cameron O'Connor. Obsahuje několik krásných reportáží z prvosjezdů divokých řek od různých autorů. Obsahuje také

jediný do češtiny přeložený text od Billa Masona, který v něm popisuje sjezd řeky Hood.

Další knihou, která mě v poslední době zaujala, je antikvariální kousek, z nějakých 30. let, s názvem Sjížděl jsem dravé řeky od německého autora Herberta Ritllingera, který ve skládacím plátěném kaku sjíždí horní tok Amazonky.

Není chuť číst? I to se dá řešit. Nabízím knihu fotografií známého fotografa Ladislava Sitenského Na řeku! Snivé černobílé fotografie. Naprosto profesionální práce.

Tak to bylo moje pozvání k počteníčku a pokoukáníčku.

Četli jste knihu se zajímavou vobádkou tematikou? Podělte se o to na stránkách Kapitánské pošty!

Žabák



# Staniční kniha

Od plavební sezóny 2015 je na stránkách HKVS rubrika „Staniční kniha VS“ do které budou zapisovány upluté km oddíly VS. Veškeré informace najdete zde:

<http://vodni.skauting.cz/samo-statne-clanky/stanicni-kniha>

Nyní přinášíme první dílčí výsledky, nezapomeňte se také zapojit!

*Efendi*

Tabulka č. 1 - Celkem upluto oddíly

JARO				2015	
Pořadí	Stanice	Název oddílu	Sídlo	Členů	Celkem km
01.	SVS1	ALBATROS	Vřesina	31	205
02.	SVS2	VELRYBÁŘI	Česká Třebová	38	52

Tabulka č. 2 - Oddílový průměr na člena

JARO				2015	
Pořadí	Stanice	Název oddílu	Sídlo	Členů	Průměr km/členů
01.	SVS1	ALBATROS	Vřesina	31	7
02.	SVS2	VELRYBÁŘI	Česká Třebová	38	1

## VODÁCKÉ DESETIKORUNY PŘIJATÉ V OBDOBÍ 1. 1. 2015 AŽ 9. 4. 2015:

ev. č.	Přístav/středisko	částka
214.02	přístav Poutníci Kolín, z. s.	760 Kč
214.09	přístav Slanečci Kolín, z. s.	880 Kč
218.02	přístav Modrá flotila Nymburk, z. s.	850 Kč
219.10	přístav RETRA Brandýs nad Labem, z. s.	630 Kč
21A.02	středisko Lesní Moudrost Dobřichovice, z. s.	460 Kč
323.09	přístav Omaha Plzeň, z. s.	1 440 Kč
412.11	přístav ORION Karlovy Vary, z. s.	950 Kč
421.01	středisko Úsvit Děčín, z. s.	180 Kč
425.03	středisko Louny, z. s.	300 Kč
511.05	přístav Ralsko Mimoň, z. s.	900 Kč
513.07	přístav Flotila Liberec, z. s.	810 Kč
525.02	středisko Zvičina Dvůr Králové nad Labem, z. s.	460 Kč
534.03	středisko Javor Česká Třebová, z. s.	400 Kč
615.04	přístav Racek Žďár nad Sázavou, z. s.	1 090 Kč
626.01	středisko Vyškov, z. s.	1 060 Kč
713.08	přístav Tamatea Vrbátky, z. s.	380 Kč
815.04	přístav Poseidon Opava, z. s.	1 170 Kč
816.08	přístav VIRIBUS UNITIS Ostrava, z. s.	690 Kč

## PLATBA ZA ROK 2014

615.04	přístav Racek Žďár nad Sázavou, z. s.	1 130 Kč
--------	---------------------------------------	----------

FOTO MILAN NĚMEC – STOPAŘ



# EXPEDICE VLTAVA (2. díl)

## DEN ČTVRTÝ – ÚTERÝ

Dalšího dne bylo od rána pošourno a občasně mrholilo. Posnídali jsme úžasnou lahůdku – rohlíky s nutelou a pak jsme se vydali na prohlídku kláštera Zlatá koruna. Do svatostánku jsme se ale nakonec nepodívali, protože bylo zavřeno, a tak jsme navštívili alespoň obchod se suvenýry, kde Švestka a Efendi sabotovali naši snahu udělat malou kovovou kánoi zavěšenou na kůži součástí kroje a jako jediní si ji nekoupili. Na cestě zpátky jsme si udělali krátkou přestávku (stejně jako na cestě tam) v bufetu a pak došli do našeho improvizovaného tábořiště. Všichni chtěli zůstat v pohodlí a suchu altánu, ale pan kapitán rozhodl, že musíme vyjet, takže jsme se sbalili, naložili a asi o půl jedenácté konečně vyrazili dál směrem České Budějovice. Je také třeba dodat, že nás celou cestu od Vyššího Brodu až sem „pronásledoval“ muž na nafukovacím člunu, který byl očividně neustále opilý. Jeho spolucestovatelé vodáci mu starostlivě na hlavu nasadili červenou helmu, asi aby se, kdyby vypadl z lodi, nepřizabil v peřejkách. Kvůli neuvěřitelné podobnosti s přítelem Froda Pytlí-

ka ho naše vedení začalo nazývat Pipin a takto jsme o něm mluvili až do konce puťáku. Ovšem včerejšího dne nás, bez ohledu na déšť, který v jeho silné opilosti pravděpodobně vůbec nevnímal, předjel a vypadalo to, že kvůli naší časové prodlevě nás opustil definitivně. Nějakou dobu jsme jeli poměrně klidně (kromě občasných horkých chviliek při velmi intimních setkáních s kameny, které vězely ve vodě) a asi po sedmi kilometrech jsme zastavili u občerstvení. Po době delší, než jsme předpokládali, že se tam zdržíme, jsme se opět naložili a vydali se vstříc děsivému osudu, o kterém jsme zatím ještě nic nevěděli. Nejeli jsme dlouho a opět se spustil liják, stejně silný a vytrvalý, jako ten včerejší, ne-li víc. Všichni jsme byli v několika minutách mokří, včetně těch, kteří na sobě měli nepromokavé bundy či pláštěnky. Celých několik dalších hodin střídavě pršelo, lilo a poprchávalo, a my jsme pokračovali v cestě, protože schovat se nebylo kam. Kolem třetí jsme dorazili k občerstvení U šilhavé chobotnice. Schovali jsme se do přístřešku s lavičkami a čekali na majitele. Prozatím nám Síma uvařila polévku z pytlíku, aby-

chom si tak ve čtyři hodiny odpoledne konečně mohli dát oběd. Kdo ví jaký gastronomický zážitek to skutečně nebyl, ale alespoň jsme se trochu zahřáli. I když jsme v přístřešku U šilhavé chobotnice strávili příjemné hodiny, Efendi rozhodl, že tady spát nebudeme a že budeme pokračovat dál. Během naší cesty jsme poměrně úspěšně projeli několikery peřeje a dorazili k rozbořenému jezu. Efendi usoudil, že tohle nesjedeme, a tak jsme lodě odtáli slepým ramenem dále a pokračovali. Sjeli jsme další rozbořený jez (fantastický zážitek!!!) a jiným slepým ramenem odtáhli lodě výše proti proudu. Tam jsme se vyložili, převlékli se do suchého oblečení (v mokřem jsme byli skoro celý den), povečeřeli opět polévku ze sáčku. Ten večer jsme se báli, že zase bude pršet, ale noc byla suchá a my se skvěle vyspali.

## DEN PÁTÝ – STŘEDA

Ráno jsme si vytáhli lodě nahoru proti proudu a sjeli si rozbořený jez znova! Pokračovali jsme po Vltavě dále do Českých Budějovic, které už nebyly daleko. Tento den několikrát padla naše oblíbená fráze z Cimrmanovy hry Záskok: „V Českých Budějovicích by chtěl žít každý! Kromě mě, teda.“. Netrvalo to





dlouho a opravdu jsme do Budějovic brzy dorazili. Přenesli jsme, respektive převezli (díky vozičku udělanému našim „devítikanoím“ přesně na míru), první ošklivý jez a zastavili nedaleko aquaparku. My, mužstvo, jsme se šli se Sírou a Zebrou umýt do bazénu a Efendi se Švestkou přivezli z Efendiho auta motor a benzín a s Kečupem pak obstarali vodu. Odpoledne vyrazili všichni do města, zatímco já se Švestkou jsme, kvůli nedostatkům našeho kroje, hlídali věci a lodě a naše oblečení, ještě mokré z pondělního deště, které jsme rozložili po okolí, aby uschlo. Další jez nebyl daleko a byl zdaleka nejhorší ze všech. Svah kolem řeky byl strmý a místo vytažení lodí bylo vzdáleno od místa spuštění (shodou okolností tam bylo molo pro velké lodě) asi půl kilometru. Takže než jsme přenosili všechna zavazadla a převezli lodě, byli jsme všichni doslova úplně mrtví. Navíc se Tenisce udělalo blbě, takže bylo o jednu pracovní sílu méně. Trvalo ještě pěkně dlouho, než jsme svázali lodě dvěma trámky, připevnili vytoužený motorek, naložili věci a vypluli motorově dál. Naše dnešní pouť skončila u plavební komory v Českém Vrbném. Když jsme jí chtěli projet, zjistili jsme, že plavební komora se zavřela před hodinou a my budeme muset počkat do zítřka. Zakotvili jsme na druhém břehu a Síra s naší pomocí uvařila výbornou večerí – těstoviny s boloňskou omáčkou. Nedaleko byl naštěstí kemp, kde jsme mohli použít toalety a vyčistit si zuby. Teniska dnes spala na Chameleonovi, kdyby se jí udělalo v noci špatně, a Žížala si ustlala vedle mě.

## DEN ŠESTÝ – ČTVRTEK

Ráno bylo příjemné až na to, že se udělalo špatně i Zebře a ona, když vylézala z lodi, shodila Švestkovi spacák do skutečně nechutně špinavé vody. Švestka si ho pak sušil na asfaltové cyklostezce, zatímco my jsme nabírali v kempu pitnou vodu, snídali, balili se a strachovali se, aby ho něco nepřejelo. Když jsme vyjeli, ještě jsme dost dlouho museli před plavební komorou čekat, až přijede obsluha komory, kterou Efi telefonicky přivolal. Tohle povalování v horku na sluníčku bylo úplně něco jiného, než zběsilé pádlování v dešti skrz peřeje, jezy a kolem kamenů. Opravdu jsme si to užívali. Komorou jsme se proplavili a pluli jsme dále k dalšímu zdymadlu. V Hluboké nad Vltavou jsme nemuseli čekat, a tak jsme hned po proplutí zastavili (opět pod mostem), nechali Bubíka, Viki a Tenisku hlídat a šli nakoupit. Nezdrželi jsme se dlouho a brzo jsme zase vyjeli. Nakoupené rohlíky a salám vysočinu jsme poobědvali na lodi a poklidně jeli dál. Čas jsme si krátily hraním slovní hry Kontakt. Kromě toho, že se ve Vltavě díky jejímu klidu objevily sinice, které nám poněkud znemožnily koupání, a že jsme se zastavili v hospůdce Apartmány Purkarec, se nic zajímavého během naší plavby až do večera nestalo. Povečeřeli jsme na lodi (opět Májka), našli vhodné místo na spaní, rozvázali a vyložili lodě, připravili je na noc, převlékli se a vytáhli si věci na spaní a pak jsme si celý večer vyprávěli vtipy.

## SEDMÝ DEN – PÁTEK

Ráno se na více členech naší výpravy projevovaly střešní potíže a nevolnost, takže náš pan zdravotník Kečup byl velmi zaměstnán. Tentokrát jsme lodě nespázali do podoby katamaránu, ale za sebe, protože Efendi věděl, že brzo dorazíme k přehradě Hněvkovice, kde budeme lodě muset přenášet, takže by to zdlouhavé svazování a rozvazování nemělo moc smysl. Po přenesení věcí a převeze-

ní lodí jsme je zase svázali a pokračovali dál. Poslední jez na tomto putovním táboře byl před Týnem nad Vltavou. Tento jez očividně Efiho překvapil. Lodě jsme rozvázali a přetáhli, ovšem na Jestřábovi se zlomila vlajka. Ještě pár set metrů za jezem jsme museli pádlovat, protože na motor bylo příliš mělko. Na oběd jsme se rozhodli odjet někam pryč z civilizace. Našli jsme perfektní místo u soutoku Vltavy a Lužnice. Po obědě jsme vyjeli směrem k Orlíku, ale opět nás zklamala plavební komora, která byla zavřená. Jeli jsme zpět proti proudu na krásné místečko, které jsme si vyhlédli. Protože tam byl krásný volný plácek a nevypadalo to, že bude pršet, spali jsme pod širákem. A spalo se nám všem moc dobře.

## OSMÝ DEN – SOBOTA

Ráno přibyli k nemocným další lidé, takže motor se skutečně hodil. Po snídani jsme připravili lodě a rozjeli se k Orlíku. Použili jsme (tentokrát úspěšně) plavební komoru. Den byl opravdu krásný. Svítalo slunce, ve vzduchu vonělo léto a voda byla příjemně chladivá. Našli jsme si písčnou plážičku a vykoupani jsme se. Takže jsme na ten Orlík (tím je myšlena přehrada) nakonec dorazili. Na zpáteční cestě jsme chroupali tyčinky a já jsem si zapisovala poznámky o průběhu puťáku. Zdymadlem jsme vyjeli nahoru a vrátili jsme se proti proudu zpátky do Týna nad Vltavou. Tedy s drobnou odbočkou proti proudu Lužnice do Koloděj. V restauraci, kterou pamatoval ještě Efendi zamlada, jsme si dali oběd (u většiny to byl smažený sýr s hranolky a palačinka jako zákusek) pak jsme si k tomu všemu dali navrch zmrzlinu. V té době se Efendi, Síra a Švestka už pomalu chystali na autobus, kterým dojeli do Českých Budějovic, aby vyzvedli auta. Nás zatím hlídal Kečup. Odvezl nás na to místo, kde jsme předešlý den spali, a tam jsme si zahráli několik her. Velkým zážitkem

tohoto odpoledne téměř bez vedení bylo, že po klidné řece připlulo hejno labutí. Tu největší, pravděpodobně alfa samce, vylákali Teniska s Viki, Mravencem a Žížalou pomocí naší svačiny – BeBe sušenek na břeh. Za chvíli je to přestalo bavit a tak se pokoušeli labutě zaplašit a zahnat zpátky do vody. Neúspěšně. Nakonec se Kečup vybavil klackem a s řevem se rozběhl proti labuťákovi. Ten se ale vztyčil do výšky, roztáhnul křídla a začal hrozivě syčet. Kečup se velmi rozumně odebral na ústup. Díkybohu se labutě po nějaké době odebraly pryč a my se opět nudili. Naštěstí už brzo dorazil zbytek naše-

ho vedení, takže jsme naložili lodě na vozík, povečeřeli a opět ulehli pod hvězdami.

### DEN DEVÁTÝ – NEDĚLE

Toto nedělní ráno jsme se jen nasnídali, sbalili věci, co ještě sbalené nebyly a vydali se na cestu domů. Na pumpě nedaleko Týna si Švestka koupil dálniční známku, protože, přestože z „Hrududu“ mohl vymáčkout tak 100 km/hod, to po dálnici přece jen bylo rychlejší. Doma jsme mohli být jen asi dvě hodiny, které jsme měli na umytí a převzetí čistých věcí, a pak jsme se hned vydali na dvoutýdenní stálý tábor na Slezské Hartě. Ten-

hle putovní tábor jsem si opravdu moc užila a mám z něho moc krásných a hlavně „silných“ zážitků. Za sebe musím říct, že na to, že byl první putovní (a můj celkově třetí), byl úžasný a pro mě určitě nebude poslední.

### EXPEDICE VLTAVA

19. - 27.července 2014, Vyšší Brod – vzduť Orlíku – Týn nad Vltavou, „devítikanoe“ C9 Jestřáb a Chameleon, dvě posádky po šesti, upluto 130 ř.km.

*Srdce, Albatros Vřesina*

*Foto: Archiv Albatros Vřesina*



# Mokr  dějiny zem  Koruny  esk 

## XVI.  ast: NaCl nad Au

Když v roce 1547 čeští stavov e projeli svou první válku proti rakouskému císaři, rozhodl v t zn y Ferdinand I., že jedním z fajnov ch trest  bude povinnost kupovat s l z jeho císařských dolů v rakousk m Hallstadtu. Dosud se do Čech vozila loďmo ze Saska přes Litoměřice nebo vozmo z Bavorska přes Prachatice.

Ferdinand posílal do Prahy císařskou s l v soudcích povozy do  esk ch Budějovic a dále loďmi po Vltavě, podobn e jako na rakousk  r ce Traun (slovansky Tr vn ). Jistého Linharta Feldahammera jmenoval kr lovsk m  redn kem pro splavn n  Vltavy. Ten si to ulehčil vysláním solného  redn ka Jana Wuchera, aby prohlédl soln  sklady a povozil se po Vltavě.

Wucher zjistil rozsah potřebných úprav a od Traunu pozval rakousk  zedníky a loďn  tesaře, aby upravili jezy a postavili loďe. Mezi Budějovicemi a Kam ykem vyčistili r  išt , pod l řeky zřídili potahov  stezky a ve dvaceti čtyřech jezech vybudovali vrata. Od té

doby byly v ka d m jezu dv e propusti – star , slou ic  soukrom  plavbě a mlýnu a mlyn rem takže udr zovan , a nov , ur en  pro loďi a vory s císařskou solí, udr zovan  nákladem c sařsk  komory. T mto nov m propustím začali lid  říkat „němčiny“, což zůstalo v m stospisn ch názvech Jem ina. Propusti byly ze srouben ch kmenů vyplněných kameny. Jejich prahy ležely jeden a půl lokte pod hřbetem jezu ve stejn  výši jako prahy ml nsk . Tuto výšku např išt  kontrolovali zemst  mlynáři.

Ze strany plavců na mlynáře a naopak bylo j i  za Karla IV. mnoho st i nost . Proto existoval od roku 1346 odborn  mlyn řsk 

soud k rozhodování sporů a žalob na škody vznikl  povodněmi a zdut m vody nad jezem. Pra sk  magistrát obdržel právo vybrat několik zkušených mlynářů a vzít je do p řisahy jako mlynáře zemsk . Jejich výrok platil jako výrok soudních znalců.

Tento soud jako základ sv  práce určil technick  pravidla o výši jezů, polo en  prahů, výšce stavidel. Když mlynáři samovoln e zvyšovali jezy, aby měli dost vody, působili t m pot i e sousedům a plavbě. Zemst  mlynáři pou ivali k ly, které byly normálem a viditeln m znamením při stavbě jezů (asi jako kamenn  loket na leckter  radnici).







28. z r  1550 byla z císařského nařizen  vypravena prvni loď z  esk ch Budějovic do Prahy s nákladem 125 be ek (asi 7 tun) soli. Pr zdn  loď pak byla vytažena koňskými potahy zpět proti proudu Vltavy.

Ostatní praxe ukázala, že i na horní Vltavě se s l plavila jen do Týna, kde se v solnici skládala a dále vezla povozy do Prahy. Další solnice byly zřizeny na  erven  a ve Źď kov .

I řečiště pod Prahou bylo třeba upravit, přestože zde byly plavební podmínky přizniv jš . I zde Jan Wucher prohlédl řeku a navrhl dopravu. Jenže tady neměl císař

na lodní doprav  zájem a navrhl, aby tuto  ast přestavby platily  esk  stavy. Ty řekly „T dle!“ a teprve roku 1600 správce královského dohlédacího  řadu nad plavbou v Čechách Jan Kryštof Bořek něco smysluplného udělal. Poslal pražsk  mlynáře Kopala a Bilinsk ho s vratislavsk m stavitelem Schneiderem prohlédnout mlýny, ostrovy a jezy a položení cesty z Prahy do Litoměřic. Z téhož roku pochází nejstarší kreslen  mapa Vltavy z Prahy do Mělníka, „kdež Vltava jméno potracuje“.

Třicetilet  válka  esk  zem  notn  zdevastovala, ale jiř během ní se císař Ferdinand III. rozhodl je ekonomicky pozvednout. Jedním z prostředků byl obchod se solí a jež doprava po Vltavě.

„Nařizujeme, abychom nařemu zchudlému Království  esk mu pomohli, akomodovat hlavní zemskou řeku Vltavu v hradn  pro plavbu, strhnout bez milosti přek zej c  jezy a mlýny, stromy a skály.“ (Ferdinand III., 1640)

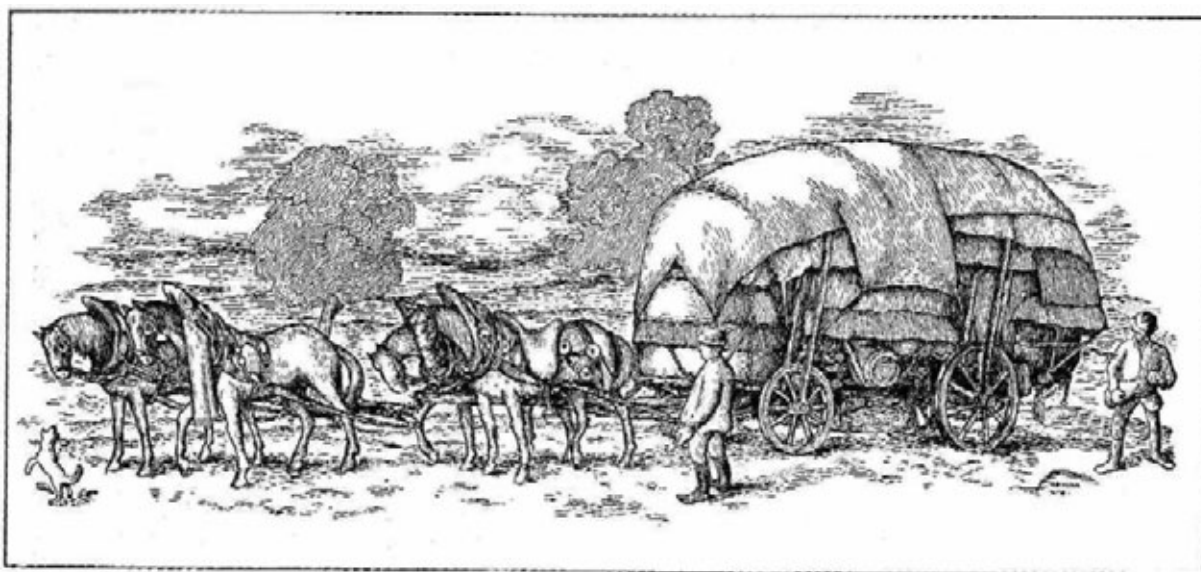
Velkou přek zkou byly Svatoj nsk  proudy, o jejichř splavnn  se zasloužil strahovsk  opat Kryřp n Fuk, kter  v roce 1640 předlořil císařů plán na upraven  splavnosti Vltavy a tento úkol v neuvěřiteln  kr tk  době tří rok  dokončil.

Při přípravných inspekčních

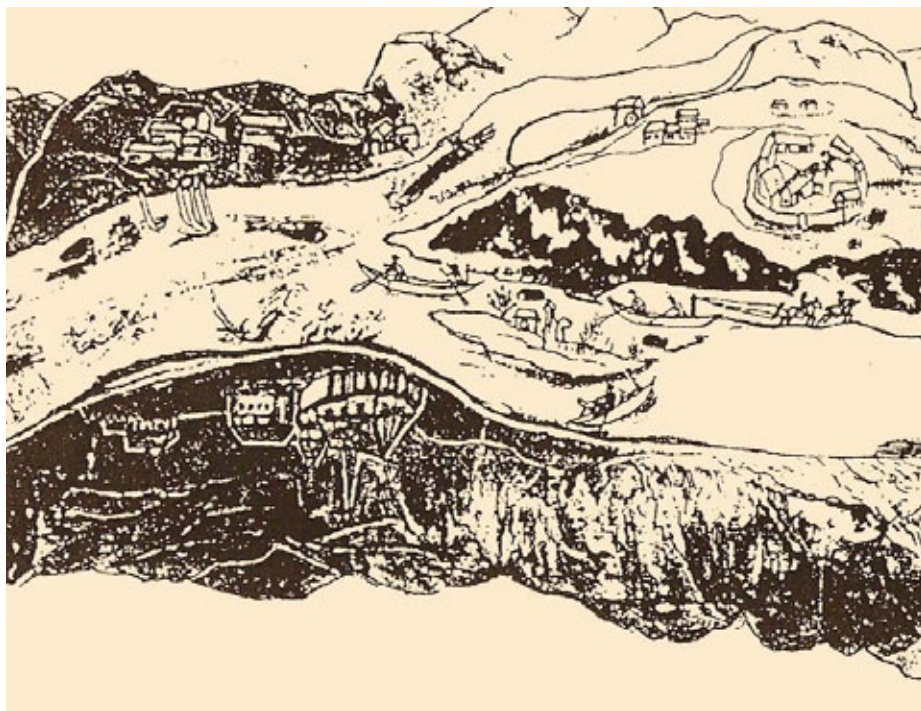


plavbách pověřil hradčanského m řtana Davida Altmana zhotoven m plánu nejproblematict jš ho úseku od za atku Svatojánských proud  ař po Karlův most. Altmanovo panorama se zachovalo jako cenn  exponát strahovsk  knihovny. Na pap rov m pruhu o délce 2700 mm a šířce 290 mm zachycuje hlavní přek zky plavby (víry, jezy, ostrovy a balvany) a řadu dominantních budov na březich.

Po skončení prací dal opat Fuk na skále Sedlo vztyčit pam tn k – Ferdinandův nebo také soln  sloup. Od stavby Slapsk  přehrady, kter  proudy zatopila, stojí sloup na skále pod hrází a pod vodu



Vozkov   
(z monograf e >>Novopacko<< )



na Sedlo byl r. 2008 byla umístěna replika.

Je paradoxem, že právě po Fukem splavněné Vltavě od Českých Budějovic po Mělník odvezli Švédové r. 1648 z Prahy válečnou kořist včetně Fukovy knihovny.

České stavy nerady viděly, jak si císař mastí kapsu obchodem se solí a proto podaly sněmu stížnost proti císařskému solnému monopolu. Protože císař nebyl žádný moula, počkal s odpovědí dva roky, a to ještě stavům odpověděl, že nově založené sklady rušit nehodlá a volný obchod nepovolí. Jaký div, že se pak každý snažil

stát, tedy císařpána, ožulit alespoň o kousek. Dokonce i pozdější slavná rebelie Psohlavců měla kořeny v solném obchodu.

Ctihodný šlechtic pan Wolf Maximilián Laminger z Abenreuthu, řečený Lomikar, získal po otci několik panství v jižních Čechách, některá vysoudil na svých bratřích, které po třicetileté válce nařkl z protestantismu. Na údržbu toho všeho potřeboval značnou sumu, a proto se spřáhnul s neméně ctihodným proboštem svatovítským. Rakouskou sůl určenou jihočeským poddaným těmto nevydával, ale tajně vozil do Prahy, kde ji probošt pod



rukou prodával podobně, jako se dnes na tržnicích prodávají neolkované napodobeniny dovažných značkových výrobků. Když si ubozí sedláci chtěli osolit oukrop, nezbylo jim, než se obrátit na Choddy, státní ochránce zemských hranic, kteří znali pěšinky do Bavor a levnou sůl uměli sehnat.

Samozřejmě, že to všechno prasklo. Císař se na Lamingerovy kšefty rozzlobil a požádal jej o vysvětlení. Laminger statečně všechno popřel a aby prokázal dobrou vůli, slíbil, že pašující pohraničnický potrestá.

A dál už to známe z Jiráska.

*Vezír*

*Příště: Cesty české šlechty*



# Termínka

17.–19. 4. 2015	Jarní sraz VS, Seč
18.–19. 4. 2015	Odemykání řek v Plzni
24.–26. 4. 2015	Kurz plachtění a strojení lodí, Křetínka u Letovic
25. 4. 2015	Kotorský závod a Memoriál Jirky Bělského
30. 4. – 3. 5. 2015	SKARE, Křetínka u Letovic
1.–3. 5.	Roverská 8a80-ka, Karlovy Vary
7.–10. 5. 2015	SKoK 2015, Poděbrady
22.–24. 5. 2015	Víkend divoké vody, Roztoky u Křivoklátu
29.–31. 5. 2015	Meandry – boj o mimoňské pádlo
30. 5. 2015	BsB regata, Brandýs nad Labem
4.–7. 6. 2015	Navigamus, Seč
1.–16. 8. 2015	Admiraltní plavba 1. a 2. turnus
9.–16. 8. 2015	AQUA 2015, Oravská přehrada a Horní Orava (Slovensko)
11.–13. 9. 2015	VikingRace, Křetínka u Letovic
22.–29. 8. 2015	Lodní tesař, Seč
28. 9. 2015	Napříč Prahou – přes tři jezy
2.–3. 10. 2015	Jablonecká regata

elektronická

## KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

číslo 39, duben 2015

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu [kp@skaut.cz](mailto:kp@skaut.cz). Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

**Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: [kp@skaut.cz](mailto:kp@skaut.cz).**

**Do tohoto čísla přispěli:** Jan Bolek – Efendi, Vladimír Cvrček – Vezír, Radek Dokoupil – Bimbo, Martin Chlad – Flint, Jana Karaová – Kulda, Kateřina Kopecká – Srdce, Jiří Kostínek – Žabák, Michal Pásztor – Myšák, Oldřich Pešina – Olda, David Svoboda – Cedník, Simona Zatloukalová – Koblížek.

**Fotografie uvnitř čísla:** Helena Frnková, Martin Chlad – Flint, Lucie Kolářová – Lůča, Milan Němec – Stopař, David Sochor – Čmelák, Miroslav Vostrý, Václav Zedínek – Vašek, archiv Albatrosu Vřesina.

**Foto na titulní straně:** Milan Němec – Stopař

**Redakční rada:** členové Hlavního kapitanátu vodních skautů.

**Korektury:** David Svoboda – Cedník • **Sazba:** Václav Černík – Vašek. • **E-mailové rozesílání:** Michal Hoznedl – BoBr.





**2015**  
**AQUA**

**10-17.august**

**⚓ back to the source ⚓**

**ORAVA**

**[www.aqua.sk](http://www.aqua.sk)**